

Pohjois-Ritaharjun kevyt maisemaselvitys

Nykyinen maisema ja käyttö

Selvitysalue sijaitsee Ritaharjun kaupunginosassa (79) Oulussa. Alue rajautuu etelässä Jahtivoudintiehen, lännessä Riistatiehen, pohjoisessa Riistakujaan ja siitä lähtevään kevyen liikenteen väylään ja idässä päiväkodin tonttiin. Alueen länsiosaan sijoittuu Pohjois-Ritaharjun koulu, keskiosassa on koulun piha-alue ja itäosa on osin umpeenkasvanutta entistä peltoaluetta. Peltoalue on nähtävissä vuoden 1955 peruskartalla.

Maisematiloiltaan alue on pääosin avointa aluetta, itäosassa on puustoisempia, suljettuja alueita. Nämä pienialaiset metsäiset alueet ovat lehtipuuvaltaisia, aluskasvillisuus on pensoittunutta. Metsäalueiden väliset alueet ovat niittyjä. Avoimella niittyalueella kasvaa kaksi varttunutta mäntyryhmää, valoisuuden vuoksi ne ovat oksistoltaan leveäpiirteisiä ja näyttäviä. Pumpaamon vieressä on maisemasta erottuva yksittäinen kuusi. Niittymäiset alueet ovat hoitamattoman oloisia ja ovat monin paikoin pajuttuneet. Alueella on huonokuntoisia puita ja kuollutta pensaikkaa. Pumpaamon ympäristö on viimeistelemätön, murskettua ja hiekkaa on epämääräisinä alueina ja kasoina ympäristössä. Aluetta halkovan kevyen liikenteen väylän pohjoisosassa, Varpupuiston leikkipaikkaa vastapäätä olevassa koivikossa on tiiliä, jotka ovat levinneet osittain myös niittyalueelle. Koulun piha-alue on keskeneräisen oloinen, irralliset pyörätelineet ovat sikin sokin ja tonttia rajaavat jäsentävät istutukset puuttuvat.

Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO-suunnitelmassa, selvitysalueen itäpuoli on osoitettu kokonaisuudessaan virkistysalueeksi ja tärkeäksi viheralueverkoston osaksi, jonka läpi kulkee virkistysyhteys. Uuden Oulun yleiskaavassa 2030 viheraluetta ei ole osoitettu vaan selvitysalue on kokonaisuudessaan osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi.

Selvitysalueen itäpuoleinen alue on kuivahkoa niittyä, niityllä kasvavia pensaita ja harvoja puuryhmiä. Niitty ei ole alkuperäinen luontotyyppi, sillä niityllä kasvaa vieläkin kosteamman, jopa soistuneen maan kasveja (ränsistyneitä kiiltopajuja, juolukkaa ja mesimarjaa). Heinistä hallitseva on mätästävä niittynurmikka (*Deschampsia cespitosa*), mutta se on häviämässä. Niityllä on myös useita, laakeita korsista koottuja muurahaispesiä. Tontilla kasvaa hieskoivuja, kiiltopajuja, raitoja, tuomia, mäntyjä ja muutama kuusi sekä yksittäinen kataja. Vieraslajeja ei havaittu. Lehtosinilatvaa (*Polemonium caeruleum*) tontilla kasvaa kenties merkinä mahdollisesta aiemmasta asutuksesta. Sitä pidetään merkittävästi viljelyperäisenä, mutta myös luonnonvaraisesti leviävänä ja vanhaa perua olevana alkuperäiskasvina.

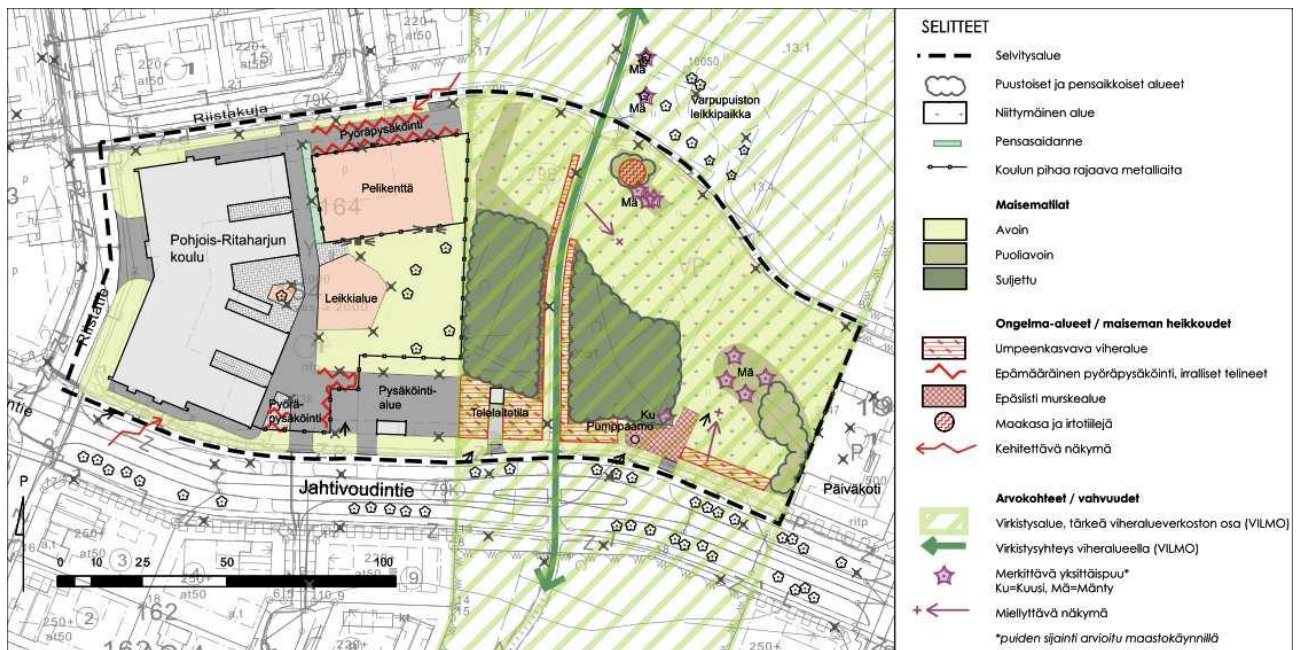
Linnusto selvitettiin kartoituslaskennalla kahdella maastokäynnillä. Alueella todennäköisesti pesiviä lintuja havaittiin 3 paria: koulun pihalla västäräkki, koulun tontin rajalla talitiainen ja rakentamattoman osan pensaikossa pajulintu. Lisäksi selvitysalueella havaittiin laulamassa ja ravinnon haussa keltasirkku ja kirjosiippo, joiden pesät olivat todennäköisesti lähistöllä.

Maankäytön suositukset

Selvitysalueen läpi kulkevan virkistysyhteyden sekä sen ympärillä olevan virkistysalueen säilyttäminen riittävässä laajuudessa on suositeltavaa. Alueen tuuheet männyt ja kuusi suositellaan säilyttämään.

Alueella ei ole uhanalaisia luontotyyppisiä eikä uhanalaisia kasvilajeja. Se ei ole myöskään liito-oravan, viitasammakon tai lepakoiden potentiaalista elinympäristöä. Niittyä voisi hoitaa kukkivana ketona.

Selvitysalueella ei pesi sellaisia lintulajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida suunnittelussa. Havaituista lajeista västäräkki luokitellaan silmälläpidettäväksi. Matalana pidettävä nurmikon lisääminen parantaisi västäräkin ravinnonetsintämahdollisuuksia.

Kartta 1. Selvitysalueen nykyinen maisema ja käyttö.

28.8.2020

Plana

natans oy
Luonto
inventoinnit

Aallokas Oy